

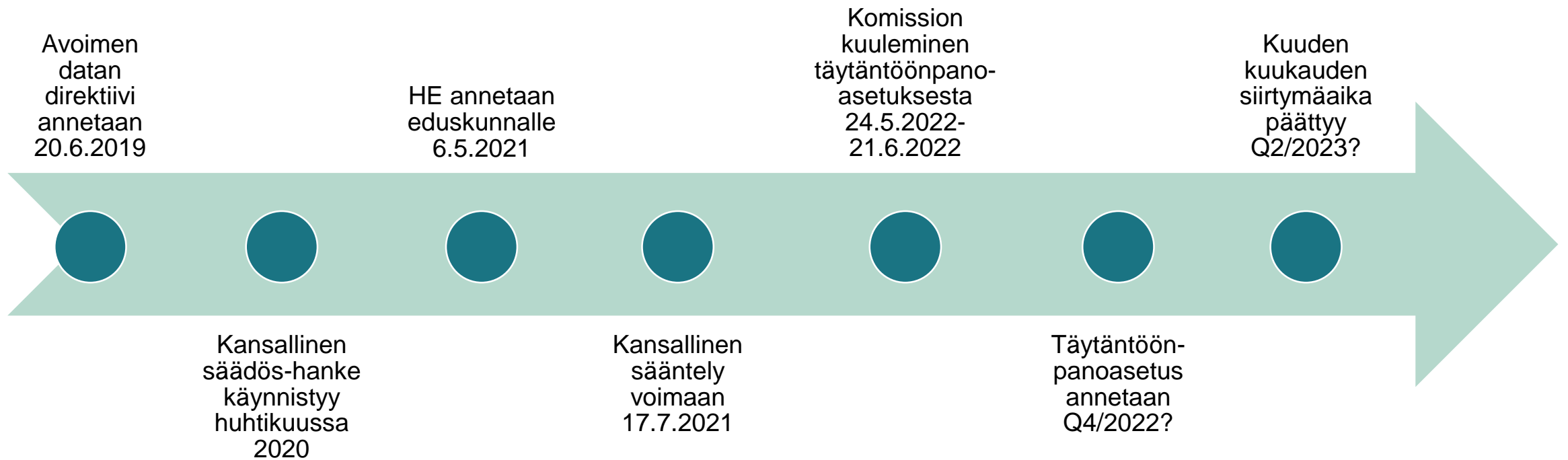
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Avoimen datan direktiivi ja arvokkaat tietoaineistot

NEUVOTTELEVA VIRKAMIES ANTTI HELIN

TUNNISTATKO ARVOKKAAT TIETOAINEISTOT? -VERKKOTILAISUUS

10.6.2022

Mistä avoimen datan direktiivissä on kyse?

- Sovelletaan asiakirjoihin, joiden antaminen on julkisen sektorin elimen tehtävä.
- Sovelletaan eräiden julkisten yritysten asiakirjoihin, joiden uudelleenkäytön yritys sallii tai on sallittava.
- Sovelletaan julkisin varoin tuotettuihin tutkimusaineistoihin, jotka on julkaistu sähköisessä muodossa.
- Säädetään tiedon uudelleenkäytön ehdoista ja käytännöistä.
- Poikkihallinnollinen yleisdirektiivi sektorikohtaisen sääntelyn rinnalle

Mihin direktiivi ei vaikuta?

Direktiivi ei vaikuta asiakirjojen julkisuutta tai saatavuutta koskevaan tai henkilötietoja koskevaan sääntelyyn.

Direktiiviä ei sovelleta asiakirjoihin joiden saatavuutta on kansallisen sääntelyn perusteella rajoitettu.

Direktiiviä ei sovelleta muiden kulttuurilaitosten kuin museoiden, arkistojen ja kirjastojen asiakirjoihin.

Direktiiviä ei sovelleta asiakirjoihin, joihin kohdistuu kolmansien osapuolten teollis- tai tekijänoikeuksia.

Uutta tietoaaineistojen sääntelyä avoimen datan direktiivissä

- Dynaamisen datan on oltava saatavilla heti keräämisen jälkeen ohjelmointirajapintojen kautta ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona.
- Arvokkaiden tietoaaineistojen (high-value datasets, HVD) on oltava saatavilla maksutta, koneluettavassa muodossa ja ohjelmointirajapintojen kautta.
- Julkisin varoin tuotettujen, julkaistujen tutkimusaineistojen on oltava saatavilla eri esitysmuodoissaan, kielitoisintoina, ja maksutta.

Arvokkaat tietoineistot

- Arvokkaiden tietoineistojen on oltava saatavilla koneluettavassa muodossa teknisten rajapintojen kautta ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona.
- Arvokkaista tietoineistoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella komission täytäntöönpanoasetukseen perustuen.
- Arvokkaiden tietoineistojen on oltava saatavilla maksutta.
  - Mahdollinen kahden vuoden siirtymäaika
  - Maksuttomuus koskisi kaikkia julkisuuslain soveltamisalassa olevia viranomaisten julkisia asiakirjoja.

Soveltamisala

- Viranomaisen julkiset asiakirjat (ks. laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta)
  - Täytäntöönpano ratkaistu muutoksilla TiHL:iin (L 710/2021) ja JulkL:iin (L 711/2021)
- Yleishyödyllisen palvelun tuottamiseen liittyvät asiakirjat, kun yritys on julkisyhteisön määräysvallassa, ja asiakirjan luovuttamiseen on muualla laissa säädetty velvoite:
  - Energiahuolto, vesihuolto, julkiset liikenteen palvelut, postipalvelut
  - Palvelusopimusasetuksen (EY) 1370/2007 2 artiklassa tarkoitetut julkisen liikenteen harjoittajat
  - Asetuksen (EY) 1008/2008 16 artiklassa tarkoitetut julkisen palvelun velvoitetta täyttävät lentoliikenteen harjoittajat
  - Asetuksen (ETY) 3577/92 4 artiklassa tarkoitetut julkisen palvelun velvoitetta täyttävät laivanvarustajat
- Yritysten osalta avoimen datan direktiivin täytäntöönpano tehty lailla eräitä yleishyödyllisiä palveluita tuottavien yritysten tiedon uudelleenkäytöstä (712/2021).

Komission toimivalta

- Komissiolla on toimivalta antaa direktiivin 15 artiklan nojalla
  - delegoituja säädöksiä, joilla ylläpidetään direktiivin liitteessä perustettua arvokkaiden tietoaaineistojen teemakategorioiden luetteloa
  - täytäntöönpanoasetuksia, joilla säädetään tarkemmin näihin teemakategorioihin sisältyvien tietoaaineistojen saatavuudesta.
- Täytäntöönpanoasetuksesta kuuleminen käynnissä 21.6.2022 asti.
- Delegoituun säädökseen liittyvä valmistelu myös käynnissä komissiossa.

Arvokkaiden tietoaineistojen teemakategoriat direktiivin liitteessä

1. Paikkatiedot (geospatial)
2. Maan havainnointi ja ympäristö (earth observation and environment)
3. Säättiedot (meteorological)
4. Tilastotiedot (statistics)
5. Yritys- ja yritysten omistustiedot (companies and company ownership)
6. Liikkuvuustiedot (mobility)

Täytäntöönpano säädösvalmistelun näkökulmasta

- Tiedonhallintalain 24 b §:n mukaisesti arvokkaista tietoaaineistoista annetaan valtioneuvoston asetus sen nojalla, mitä täytäntöönpanoasetuksessa niistä säädetään.
- Yleislain tasolla arvokkaiden tietoaaineistojen saatavuus on ratkaistu TiHL 24 b §:ssä, julkisuuslain 34 §:n 1 momentin 6 kohdassa ja lain 712/2021 5 ja 7 §:ssä.
- Täytäntöönpano voi vaatia myös muita sääntelyyn liittyviä toimia, kuten
  - hallinnonalakohtaisen erityissääntelyn perkaamista ja muuttamista, varsinkin suoritteiden maksullisuuden osalta
  - virastojen maksuasetusten päivittämistä
- Analyysi tältä osin on vielä kesken. Maksuttomuuden 2 v. siirtymäaikaa pyritään hyödyntämään täysimääräisesti.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

**Seuraa
täytäntöönpanohanketta
hankkeen sivuilla.**